

# RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1935.

Andra kammaren.

Nr 1.

I enlighet med § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen sammanträdde andra kammaren till lagtima möte här i huvudstaden i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingslokalen

## Torsdagen den 10 januari

Kl. 11 f. m.

### § 1.

Sammanträdet öppnades av representanten för Göteborgs och Bohus län herr **Andersson** i Grimbo såsom den ledamot, vilken bevisat de flesta riksdagar, med följande ord: Ärade kammarledamöter! Enligt grundlagen tillkommer det mig att först taga till orda vid detta sammanträde. Jag skall därför be att få hälsa er samtliga välkomna till årets riksdagsarbete.

Glädjande nog kunna vi i år konstatera, att konjunkturerna svängt om till det bättre på nästan alla näringslivets områden. Den tunga depression, som tidigare lamslagit näringslivet på olika områden och satt sin dystra prägel på hela samhällslivet, har lättat i betydande utsträckning sedan föregående år. Om detta beror på vidtagna statsåtgärder eller om det är ett naturligt tillfrisknande, lämnar jag därhän. Men omslaget kom i »grevens tid», ty landet skulle ej förmått fortsätta med nödhjälpsanslag av den omfattning, som förekommit de sista åren.

De olika s. k. regleringarna på skilda områden ha vi hunnit vänja oss vid. De finnas ju, som anse dessa regleringar onödiga, men liknande åtgärder ha blivit vidtagna så gott som i alla andra länder. Med tanke på vår egen självbevarelse har det därför varit nödvändigt att göra något. Allt fortfarande är det svårt för jordbruket och dess binäringar att inrätta sig efter de beskärningar och kontingenteringar, som utlandet vidtagit gent emot våra produkter. Utan statliga ingripanden här hemma som motvikt skulle det vara omöjligt för våra jordbrukare, trädgårdsodlare, fiskare och likställda att hålla sig uppe i den planlösa — av produktionskostnader och sedvanliga ekonomiska faktorer oberoende — konkurrens, som nu kännetecknar världsmarknaden. Jag behöver ej närmare utveckla vad det skulle innebära för hela nationen och folkhushållningen, om jordbrukarklassen skulle se sig berövad sina existensbetingelser.

De två senaste riksdagarna har man nödgats bryta med den gamla goda principen att icke låna pengar till annat än till produktiva ändamål. Avsevärda belopp ha, som vi veta, upplånats för att avhjälpa eller lindra arbetslösheten. Skattedragarna ha pålagts stora utgifter för konsumtionsändamål. När pengarna skola betalas, är kakan redan förtärd. Jag vågar uttala den förhoppningen, att vi nu skola kunna återgå till det av ålder tillämpade systemet med balanserad budget och undvika ytterligare kristidsfinansiering.

Att våga hoppas på att i ett tag kunna helt undvara arbetslöshetsanslag är kanske alltför optimistiskt, men alla krafter böra inriktas på att hindra, att dessa anslag bli permanenta, vilket de nu hota att bli.

Av allt att döma komma åtgärder för åstadkommande av fredliga förhål-

landen på arbetsmarknaden att spela en stor roll vid årets riksdag. De strider och konflikter, som allt för ofta förekomma, verka förlamande och uppslitande på hela samhället. Om de fränstötande stridsmetoderna, som nu tillämpas, kunde bortarbetas genom lagstiftning, skulle detta säkerligen vara välgörande för företagarandan, som då sluppe räkna med så många ovissa riskmoment. Det är högst viktigt, att detta område äntligen regleras på ett förnuftigt sätt. Rätt får ej sitta i spjutstångs ände i ett nutida civiliserat samhälle.

Med önskan om Guds välsignelse över Konung och fosterland samt över riksdagen och dess arbete förklarar jag detta sammanträde öppnat.

### § 2.

Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat undertecknade att föra protokollet, till dess sekreterare hunnit utses, ävensom att kanslibiträden och vaktbetjäning blivit till erforderligt antal av honom för tillfället antagna; och blevo på framställd proposition dessa åtgärder av kammaren godkända.

### § 3.

Upplästes följande till kammaren ankomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrivna fullmaktsgranskningen:

*Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 4 januari 1935.*

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter, som skulle inför departementschefen företagas innan årets lagtima riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar I. Rooth, A. Amné och V. Larsson samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar K. Hildebrand, H. S. Tamm och A. Lindqvist.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter för 4 personer, vilka vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda såsom ledamöter av riksdagens andra kammare i stället för avgångna ledamöter av samma kammare.

Vid granskning av fullmakterna framställdes icke någon anmärkning mot desamma.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:

*Gunnar Dahlman.*

Den i protokollet omförmälda förteckningen var av följande lydelse:

**Förteckning å ledamöter av riksdagens andra kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 4 januari 1935.**

*Stockholms stad.*

1. Redaktören Arvid Ernst Olsson.

*Blekinge län.*

2. Lantbrukaren Hans Alfred Petersson i Gärestad.

*Malmöhus län.*

3. Lantbrukaren Magnus Pehrson i Södertou.

*Västernorrlands län.*

## 4. Hemmansägaren Per Fredrik Westin i Tunabäck.

## § 4.

Företogs upprop av kammarens ledamöter, varvid allenast herr Lundqvist i Rotebro befanns frånvarande. Från denne hade inkommit sjukbetyg, som upplästes.

## § 5.

Anställdes val av talman i kammaren; och befanns efter valets utgång hava till talman blivit utsedd herr Sävström med 217 röster.

## § 6.

Vidare företogs val av förste vice talman; och utsågs därvid herr Magnusson i Tumhult med 168 röster.

## § 7.

Vid härpå anställt val av andre vice talman blev därtill utsedd herr Jeppsson med 165 röster.

2 röster tillfölla herr Magnusson i Tumhult.

## § 8.

Ålderspresidenten överlämnade ordförandeklubban till herr **talmannen**, var- efter denne hälsade kammaren med följande ord: Herr ålderspresident, mina damer och herrar! Jag ber att å såväl egna som vice talmännens vägnar få tacka för det förtroende, som kommit oss till del genom de förrättade valen. Med kännedom om talmanskapets svåra och grannlaga uppgift får jag även denna gång anhålla om välvilligt överseende vid dess utövning.

Då kammarens förutvarande förste vice talman på grund av kända förhål- landen ansett sig böra avböja återval, får jag till honom uttala vårt tack för gott kamratskap och gott samarbete i presidiet samt kammarens tack för det intresse, som ådagalagts vid våra förhandlingar.

Sedan fjolårets riksdag avslutades, ha två av kammarens ledamöter avgått med döden, nämligen Jönsson i Boa och Olsson i Kullenbergstorp. Deras lån- ga verksamhet och betydande insats i riksdagsarbetet är väl känd och uppskat- tad. Jönsson i Boa bevistade 29 riksdagar. Under denna tid uttalade han ofta sin mening i de olika frågor, som förelågo till behandling. Och att han här- vidlag stod i kontakt med sina väljares åskådning, framgick av det ständigt ökade förtroende, som kom honom till del.

Förre ledaren för bondeförbundet, Olsson i Kullenbergstorp, minnas vi så- som en kunnig man, varmt intresserad av samhällliga spörsmål, framför allt i frågor på jordbrukets område. Hans gärning i det offentliga livets tjänst var ett arbete för folkets och landets väl.

Med tacksamt erkännande lysa vi frid över de bortgångnas minne.

När vi nu samlats för att deltaga i arbetet vid 1935 års riksdag, gå förvisso våra tankar tillbaka i tiden, till det minnesvärda året 1435, då Engelbrekt sam- mankallade den första riksdagen i Arboga. Det är en egenartad utveckling, som den svenska riksdagen under de fem hundra åren genomgått. Enligt den historiska framställningen veta vi, att den svenska allmogen redan på ett ti- digt stadium vaknade till medvetande om sin rätt att närvara vid överlägg- ningar och fatta beslut, då det gällde Sveriges öden. Denna rätt har också bi- behållits sedan Engelbrekts dagar.

Må vi därför, när vi gå att fira riksdagens femhundraårsminne, med sympati omfatta vårt demokratiska fria statsskick. Medborgerlig frihet i förening med ansvar må utgöra grundvalen för den framtida samhällsutvecklingen i vårt land.

Under förhoppning om ett gott resultat vid årets riksdag, till fortsatt arbete för hela folkets väl, hälsar jag Eder alla välkomna.

### § 9.

Upplästes ånyo samt lades till handlingarna det i § 4 här ovan omförmälda sjukbetyget, vilket var av följande lydelse:

Att ledamoten av riksdagens andra kammare R. Lundqvist, Rotebro, på grund av sjukdom (ac. mag- och tarmkatarr) är förhindrad att den närmaste tiden deltaga i riksdagens arbete, intygas:

Tureberg den 9 januari 1935.

*Ad. Hallrup.*

### § 10.

Föredrogs åter det under § 3 ovan intagna protokollet, varefter kammaren beslöt att, med godkännande av de däri omförmälda fullmakterna, lägga protokollet till handlingarna.

### § 11.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att genast företaga val av sekreterare, varefter det sålunda beslutade valet företogs; och befanns efter valsedlarnas öppnande och uppräknings valet hava så utfallit, att till sekreterare utsetts juris utriusque och filosofie kandidaten Per Cronvall med 124 röster.

Sedan sekreteraren på kallelse inställt sig, meddelade herr talmannen honom underrättelse om valets utgång samt hälsade honom välkommen.

Protokollsföringen övertogs härefter av sekreteraren.

*Algot Törnkvist.*

*Janne Nilsson.*

### § 12.

Till talarplats för ledamöter, som kunde vilja därav begagna sig, anvisades på herr talmannens förslag den för ändamålet anordnade, på högra sidan om talmansbordet befintliga platsen.

### § 13.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter finge ske genom kammarens kansli med iakttagande, att de för ledamöterna från var och en av rikets valkretsar avsedda biljetterna utlämnades till valkretsens äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Detta förslag blev av kammaren bifallet.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 12.12 e. m.

In fidem  
*Per Cronvall.*